

Uponyaji Kutokana na Dhambi Zetu

Kwa vile sasa tunaelewa umuhimu wa toba kama njia ya kupata uponyaji, hatua inayofuata katika kitendo cha kufunga milango yetu ya kiroho na kuupatanisha uhusiano wetu na Mungu ni kuzitambua dhambi zilizo maishani mwetu.

Tunapotenda dhambi, huwa tunasababisha uendeshaji wa **nguvu za sheria za kiroho zisizo-badilka**. Mojawapo ya hizo ni sheria ya kiroho ya **kupanda na kuvuna**, ya matokeo na malipo. “*Msidanganyike; Mungu hafanyiwi dhahaka: alichopanda mtu ndicho atakachovuna*” (Gal. 6:7). Sheria hii huambatana na hakikisho la baraka kwa wanaotii, na vilevile, laana au adhabu kwa wasiotii.

Kuhitaji toba na msamaha wa dhambi ni kitendo kinachotakiwa kuendelea maishani: “Watu wote wamefanya dhambi na kupungukiwa na utukufu wa Mungu” (Rum. 3:23). Kwa hali yoyote, tunawajibika tu kwa Mungu kwa dhambi tunazozijua; kwa hali yake ya fadhili, tunapotembea naye maishani, yeye hututhibitishia dhambi zetu kidogo kidogo kila wakati. Mungu angetuthibitishia dhambi zetu zote mara moja, tungezidiwa na kuhisi kwamba tumeshindwa, na hatungeweza kujaribu kupatana naye. Kwa hivyo, yeye hutufunulia dhambi zetu kidogo kidogo—kama afanyavyo mtu anapochambua maganda ya kitunguu. Tunapoendelea kumkaribia Mungu, ndipo tunapoendelea kuziona dhambi zilizo maishani mwetu.

Ili kuyafanya mambo kuwa magumu zaidi, baba wa dhambi—Shetani—hutupofusha na kutufanya tusione uchafu wetu, na hivyo basi sisi hukosa kuona dhambi hizo ama sisi hujipa moyo kwa kusema kwamba hatuna shida kubwa. Ingawaje **dhambi za matendo yetu** (kama vile kudanganya, kuzini, kuiba, kulaani, kuchukia, kulewa, kutotoa fungu la kumi, au kutazama picha za kumtia mtu ashiki) zinatakiwa kuwa wazi kwetu kiasi cha kutohitaji kusadikishwa na Roho Mtakatifu kwamba tunatembea katika kutotii, **dhambi za mtazamo** (kama vile kiburi, uasi, kutoamini, wivu, ubinafsi, kujitakia makuu, kutawala, kujisimamia, kujitegemea, n.k) ni ngumu kutambua na ngumu kwetu kuziona. Dhambi hizi huonyesha sisi ni watu wa aina gani; hizo dhambi ni sehemu ya urithi wetu wa kiroho, “desturi” zetu binafsi.” Tunahitaji msaada wa Mungu (kupitia kwa neema yake) ili tuzione dhambi hizo na kupata uponyaji. Mungu hawezi kushughulikia “dhambi za mtazamo” mpaka tushughulikie “dhambi za matendo” (zilizoorodheshwa hapa ndani).

Si rahisi kujua ni lini hasa tumepata msamaha wa dhambi zetu. Hatuna shaka kwamba kifo cha Yesu Kristo msalabani kilikuwa dhambi tosha ya kulipia msamaha wa dhambi zote. Lakini msamaha huo hutokea wakati gani katika maisha yetu? Je, ni wakati wa ubatizo wa maji au wakati wa kumpokea Roho Mtakatifu (“*kuzaliwa mara ya pili*,” Yohana 3:3-6), au unapatikana tu wakati wote, kama neema yake inayopatikana kwa watu wote lakini ni **lazima tuombe ili tuweze kuipokea?**

Watu wengi hufa kabla ya kumwambia Yesu aingie moyoni mwao; vivyo hivyo, wengi hukosa kuomba msamaha wa dhambi. Watu wengi hukosa kuomba msamaha wa dhambi, kwa hivyo, hawajapokea msamaha huo (Yak. 4:2, “... *hamna kitu kwa kuwa hamwombi*”). Tunapokiri, na kutubu na kuomba msamaha, Mungu hutusamehe wakati huohuo. (I Yohana 1:9)

Tusipotubu tunapobatizwa, je, dhambi zetu zitasamehewa eti kwa sababu “tuliloa maji?” La hasha. Vivyo hivyo, je, wakati wa ubatizo sisi husamehewa dhambi tusizozijua na ambazo hatujaomba kusamehewa? La hasha. Lakini hatuwajibiki kwa ajili ya dhambi hizi mpaka Bwana atufunulie dhambi zenyewe. Kristo alikufa kwa ajili ya dhambi za waumini na dhambi za wapagani—wasiojua chochote kuhusu Yesu wala neema yake. Zaidi ya hayo, maandiko yanaunga mkono kwamba tunatakiwa “*kuungama dhambi zetu*” ili tuweze kupokea msamaha (Yak. 5:16, I Yohana 1:9).

Tunapomba ombi la mtenda dhambi (“Bwana, nisamehe dhambi zangu zote”), je, ombi hilo halitoshi? Lazima tuitaje aina ya dhambi. Maombi ya “kujumlisha kila kitu” humtuliza tu mtu kwa kipindi kifupi kutoka kwa giza na utumwa, lakini baadaye mhusika huyo hurudi ili aweze kuombewa kuhusu mambo yale yale.

Kama tulivyotaja mahali pengine katika sehemu hii, lazima tukumbuke kwamba msamaha wa dhambi na matokeo ya dhambi zilizotendwa zamani ni mambo mawili tofauti, na yatahitaji kushughulikiwa kwa njia mbili tofauti. Watu wengine wanaweza kujua kwamba wamesamehewa, ilhali hisia za hukumu, aibu, hatia zikaendelea kuwatesa. Upande mwingine, kutokana na uzoefu, inapendekezwa kwamba dhambi ambazo mtu ametubu hapo awali (kwa mfano, zile ambazo mtu alitubu alipojitayarisha kubatizwa) mara nyingi huwa muumni **hazikumbuki** (kwa ajili ya kuhisi kuwa ana hatia, anaona aibu, na hukumu). Dhambi hizo alizotubu mtu hufinikwa kwa damu ya Yesu na huwa “*hazikum-buki tena.*” Kwa hivyo, ni lazima tumtegemee Roho Mtakatifu ili atusaidie kuzitambua dhambi hizo ambazo (kwa sababu yoyote ile) hazijafunuliwa na hatuzijui.

Unapoipitia orodha hii, uwe tayari kusadikishwa na Roho Mtakatifu kuhusu dhambi zilizo ndani ya roho yako ambazo “hazifunuliwa,” na ambazo huzijui. Dhambi zengine ambazo hazijaorodheshwa hapa huenda zikakujia akilini pia. Zile dhambi zilizotambuliwa “leo” ndizo ambazo Mungu anakutaka uzishughulikie “leo.” Utakaposoma orodha hiyo siku za baadaye, utafunuliwa dhambi zengine ambazo hujasadikishwa leo. “*mstari baada ya mwingine*” na “*agizo baada ya lingine*” ni njia anayoitumia Bwana.

Orodha ya Uchunguzi wa Dhambi za Kiroho

Unapopitia orodha ya uchunguzi wa dhambi 72 za mwenendo, omba kwamba Bwana atakusadikisha dhambi zozote unazohitaji kukiri na kutubu. Tumia nafasi hii kutambu na kuweka alama (pamoja na tarehe) katika zile dhambi ambazo hujatubu kama utakavyofunuliwa na Mungu. Iwapo huna hakika ya maana kamili ya maneno yafuatayo, ningependekeza utafute maana yake katika kamusi. (Dhambi hizo za mwenendo ziko katika vifungu vifuatavyo vya maandiko: Kut. 20:1-17, Marko 7:21-22, Rum. 1:29-31, 1 Kor. 6:9-10, Gal. 5:19-21, Efe. 4:28-31 na 5:3-5, 1 Pet. 4:3.)

Dhambi za Mwenendo (mambo tuyafanyayo)

wazinzi	washerati	waabudu sanamu	wanaume kujifanya kama wanawake
wezi	tamaa	ulevi	wanaojidhulumu
usherehekeaji	kupokonya	uovu	nia mbovu
waliojaa wivu	waoga	mijadala	ulaghai
chuki kuu	wavumishaji	wasengenyaji	wanaomchukia Mungu
wenye inda	wenye shaka	wenye kujivuna	wanaobuni uovu
wasioridhika	wasio na fadhili	uchafu	wasiotii wazazi
ukware	ibada ya sanamu	uchawi	wavunja agano

kinyongo	kuhitalafiana	uigaji	utoaji mimba
mabishano	uchochezi maasi	uasi kwa dini	ashiki mbovu
Shughuli za ushetani	utukanaji	hasira	upendo usio na mipaka
kujijazia	kufuru	mizaha	mazungumzo machafu
kudanganya	kulaghai	fikra mbovu	jicho la uovu
upumbavu	makelele	machungu	kupenda pesa
unafiki	udhalimu	ashiki	wanaotumia mwili vibaya
wazabizabina	wasiosamehe	kutoamini	picha za kutia ashiki
kuaa	miungu wengine	sanamu za kuchonga	kuliita bure jina la Mungu
kutoiweka takatifu siku ya Sabato			kutumia pesa kwa njia ya uzembe
kukosa upendo wa kweli		kutoheshimu baba na mama	

Dhambi za Mtazamo (tulivyo sisi)

Wenye majivuno	waasi	wanaojitosheleza	kujitegemea
kutaka kufanikiwa	uzembe	ovyo	kuwatawala wengine
wa kuridhika	kupambana	wasioamini	wa kujidai

Mwambie Mungu, kwa uwezo wa Roho Mtakatifu, akufunulie ikiwa kuna dhambi zengine zisizokuwa katika orodha hii ambazo umesahau ilhali zinatakiwa kushughulikiwa. Dhambi hizo hubaki katika sehemu ya akili yako iliyofichika kwa kipindi chote cha maisha yako **mpaka utakapozi-shughulikia**. Maadamu dhambi hizo ziko maishani mwako milango ya kiroho hubaki wazi na Shetani anaweze kuitumia kukutatiza.

Kuwa tayari kukubali njia yoyote ambayo Mungu atachagua kukufunulia mambo. Anaweza kukuonyesha picha ya kitu kilichofanyika hapo awali kinachokuletea hisia na/au mawazo yanayohitaji kushughulikiwa au jina la mtu linaweza kukujia na kukufanya ukumbuke kitu. Iwapo huelewi kitu chochote, muulize Roho Mtakatifu, Roho wa Kweli, akuwezeshe kuelewa kitu hicho.

Tumia nafasi zilizo hapa chini kutambua dhambi zengine zaidi:

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Kwa jumla, hatua zilizo hapa juu zitatambua dhambi katika maisha yako. Katika hali zengine, huenda kukawa na dhambi zilizojificha sana na huenda ukahitaji msaada wa mwombezi aliye na ujuzi akusaidie katika hatua hiyo, ili amwambie Roho Mtakatifu akusaidie kuzitambua.

Kwa kawaida, sisi hukosa kuona mizigo au “uchafu” wetu: na bila msaada wa Bwana na msaada wa mtumishi wake mwingine, hatuwezi kupokea uponyaji tunaohitaji sana.

Njia ya kutubu dhambi tulizofanya ndiyo hatua rahisi na hatua tuijuayo vizuri katika mazoea ya kuifunga milango iliyo wazi. Njia zengine ni ngumu zaidi na ingawa Yesu alichukua dhambi zetu, hali zengine lazima tujitwalie nguvu za msalaba ili tuweze kuwekwa huru kutokana na dhambi (Matendo 8:23 na 19:18, Efe. 4:28). Njia hii itaelezwa kinagaubaga katika sehemu zinazofuata.

Ombi la Uponyaji Kutokana na Dhambi

Kwa kila dhambi au kikundi cha dhambi kilichotambuliwa, omba ukisema maneno yafuatayo:

Bwana Mungu, ninakiri na kukubali _____ kama dhambi katika maisha yangu. Ninasikitika kwa kutenda dhambi hiyo na ninatubu. Ninaikataa dhambi hiyo na kumrudishia Bwana wangu Yesu nafasi ya kiroho. Katika jina la Yesu nimeomba. Amina.

Baadaye, tafuta rafiki mwaminifu au mchungaji kisha umwonyeshe orodha yako-kwa ajili ya kuungama. Hutakiwi kueleza kila kitu kinagaubaga lakini unahitaji kuungama dhambi hizo. Mwambie rafiki yako au mchungaji akuombee, ili Bwana akusamehe dhambi zako zote na akuponye; omba kwamba milango yako ya kiroho katika kila sehemu hizi itaponywa na kufungwa. Kisha msifu Yesu.